

Paper

Statistische gegevens per vierkant en postcode 2018-2017- 2016-2015

Niek van Leeuwen

Augustus 2019

Inhoud

- 1. Statistische gegevens per vierkant en postcode 3**
- 2. Technische gegevens 3**
- 3. Codering vierkant 5**
- 4. Beschrijving cijfers 6**
  - 4.1 Algemene gegevens 6
  - 4.2 Beschrijving van het onderzoek 6
  - 4.3 Presentatie gepubliceerde cijfers 7
  - 4.4 Verklaring inhoud bestanden 8
  - 4.5 Codering gebieden 8
  - 4.6 Bevolking 9
  - 4.7 Wonen 11
  - 4.8 Inkomen 14
  - 4.9 Energieverbruik particuliere woningen 16
  - 4.10 Sociale zekerheid 16
  - 4.11 Voorzieningen 18
  - 4.12 Dichtheid 28
- 5. Voorwaarden en recht gebruik 29**
  - Bijlagen 30

1. Statistische gegevens per vierkant en postcode

Het CBS publiceert statistische gegevens naar vierkanten en postcodes.

Het betreft gegevens over inwoners, huishoudens, sociale zekerheid, inkomen, woningen, energie en nabijheid van voorzieningen (hoofdstuk 4).

De gebiedsindelingen betreffen vierkanten van 100 meter bij 100 meter, vierkanten van 500 meter bij 500 meter vierkanten, naar postcode (1234AB) en naar het numeriek deel van de postcode (1234).

Publicatie vindt jaarlijks plaats.

Met ingang van het publicatiejaar 2015 is overgegaan op meer statistische gegevens en dientengevolge worden afzonderlijke publicaties per afzonderlijk jaar geleverd. Gegevens naar postcode en 4-cijferige postcode worden aangeboden gekoppeld aan een kaart. Deze uitgave bevat nieuwe onderwerp gegevens voor het jaar 2018 (eerste jaarversie publicatie, v1) en updates van eerder verschenen jaarversies 2017, 2016 en 2015 (voor alle drie jaren v2).

Gegevens komen beschikbaar in de vorm van ESRI™ shapefiles voor vierkanten en voor postcodes.

De shapefiles CBSvierkanten100m en CBSvierkanten500m zijn opgebouwd uit de geometrie van vierkanten van respectievelijk 100 bij 100 meter en 500 bij 500 meter.

Per vierkant zijn statistische gegevens aan dit bestand gekoppeld. Met deze cijfers kunnen gelijke gebieden van Nederland onderling worden vergeleken. Omdat de gebieden die de vierkanten bestrijken niet wijzigen, zijn vergelijkingen in de tijd met deze wijze van afbakenen beter mogelijk.

De statistische gegevens per PC6 (volledige postcode) en PC4 (numeriek deel van de postcode) worden gekoppeld aan de geometrie van postcodevlakken zoals ESRI™ Nederland die afleidt van BAG-adressen en beschikbaar stelt. Verspreiding van de geometrie van de postcode-kaarten is toegestaan onder een [CC-BY-3.0-NL](#) licentievorm (dit betreft naamsvermelding bij gebruik).

Postcode gebieden kunnen in tegenstelling tot vierkanten wel wijzigen in de tijd.

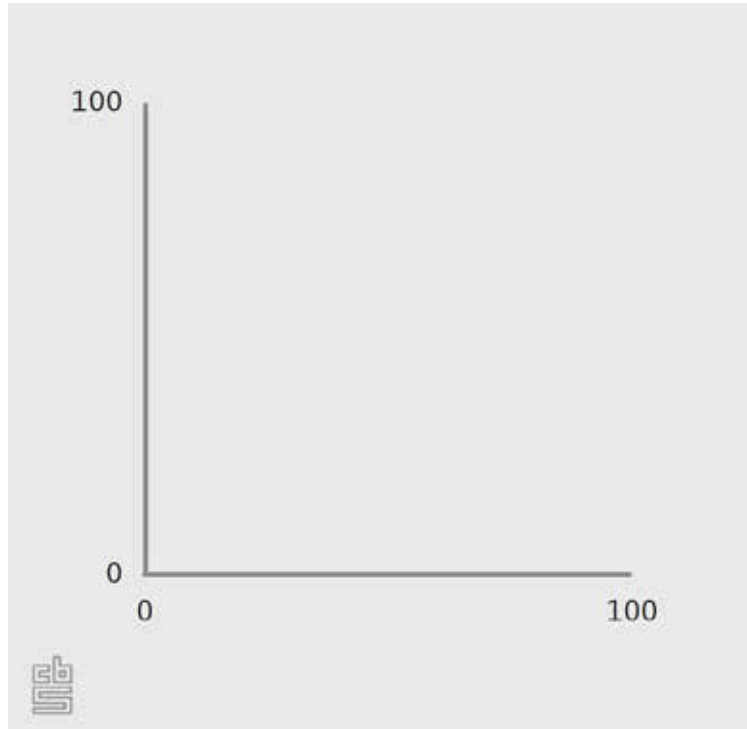
2. Technische gegevens

Een vierkant is een rechthoekig gebied met evenwijdige grenzen die noord-zuid en oost-west gericht zijn.

Als linksonder coördinaat van een vierkant wordt een geheel veelvoud van 100 meter aangehouden. Hiermee geldt de oorsprong van het coördinatenstelsel (met x- en y-coördinaat beiden 0) ook als linksonder coördinaat van een vierkant (figuur 1).

Het bereik van de x- en y-coördinaten van het onderliggende gebied wordt beschreven volgens het stelsel van Rijksdriehoeksmeting (RD New, EPSG=28992).

2.1 Nulpunt x- en y-coördinaten volgens stelsel van Rijksdriehoeksmeting is de linksonder coördinaat van een 100 meter bij 100 meter vierkant.

Het bestand van 500 bij 500 meter bevat alle vierkanten die in hun geheel of deels gelegen zijn op het als land geclassificeerde Nederlands gebied volgens het Bestand Bodemgebruik van het CBS, aangevuld met het gebied overeenkomend met de afgesloten zeearmen, het Markermeer, de Randmeren van de Veluwe en de grote rivieren. Deze afbakening wordt aangevuld met een strook extra vierkanten welke hieraan aangrenzend liggen.

De gebiedsbegrenzing van de 100 bij 100 meter vierkanten is in principe gelijk aan die van de 500 meter bij 500 meter vierkanten. Vanwege de omvang van het te publiceren bestand voor Nederland en begrenzing van het volume van het dbf-formaat worden alleen die vierkanten gepubliceerd waarin minimaal 5 inwoners of 5 woningen gelegen zijn en deze ook als positief getal worden gepubliceerd.

Dit betekent dat 100 meter bij 100 meter vierkanten gelegen boven gebieden zonder gegevens of vierkanten gelegen boven gebieden waarvan alle gegevens worden verhuld, niet worden gepubliceerd.

3. Codering vierkant

Aan elk vierkant wordt een codering, afgeleid van zijn locatie, toegekend. Deze codering wordt samengesteld uit de x- en y-coördinaten van het linksonderpunt van het vierkant.

De vierkanten worden als een regelmatig net over een kaart gelegd. Naast de grootte van een vierkant is het daarom noodzakelijk ook de projectie van het onderliggend gebied te vermelden.

Conform de Europese INSPIRE-wetgeving wordt de kaartprojectie weergegeven in een numerieke code zoals vastgelegd binnen de EPSG geodetische parameter-dataset. De numerieke EPSG-code van de Nederlandse projectie volgens het stelsel van Rijksdriehoeksmeting is 28992 (www.epsg.org).

Bij opbouw van de naamgeving van vierkanten wordt aangesloten bij de gangbare Engelse terminologie van een vierkant:

CRS voor de projectie.

RES voor de vierkantgrootte.

E(ast) voor de x-coördinaat.

N(orth) voor de y-coördinaat.

De vierkantgrootte van 100 en 500 meter wordt weergegeven in gehele meters gevolgd door de letter M, i.e. RES100M en RES500M.

Omdat de codering van de vierkanten veelvoudig zijn van 100 meter, kunnen de twee laatste nullen vervallen. De oost- en noord code wordt zowel bij 100 meter bij 100 meter als bij 500 meter bij 500 meter als gehele hectometers in vier cijfers weergegeven.

In Nederland variëren waarden van de E-coördinaat tussen 0 tot 300 kilometer; die van de N-coördinaat tussen 300 tot 630 kilometer. De waarden van een E-coördinaat minder dan 100 kilometer wordt ook in 4 cijfers aangegeven waarbij het getal wordt aangevuld met voorloopnullen.

De vierkantgrootte en de projectie wordt in de kolomnaam aangegeven. De codes van de vierkanten zijn de waarden in deze kolom.

Voorbeelden:

De code van een 100 meter vierkant gelegen op een kaart met een projectie volgens het stelsel van Rijksdriehoeksmeting (RD) met linksonder coördinaat E(ast) = 64 300 meter en N(orth) = 456 700 meter wordt weergegeven als:

Kolomnaam: CRS28992RES100M

Waarde: E0643N4567

De attribuutwaarde van een vierkant op een RD-projectie met linksonder coördinaat E(ast) = 120 000 meter en N(orth) 451 000 meter wordt zowel voor vierkanten van 100 bij 100 meter als voor vierkanten van 500 bij 500 meter met dezelfde waarde weergegeven. Het onderscheid naar vierkantgrootte is vastgelegd in de kolomnaam:

100m x 100m:
Kolomnaam: CRS28992RES100M.
Waarde: E1200N4510

500m x 500m:
Kolomnaam: CRS28992RES500M.
Waarde: E1200N4510

De kolomnaam in de publicatie wordt vanwege het shape-formaat van de publicatie noodzakelijkerwijs beperkt tot tien posities. De namen van de kolommen zijn daarom aangepast naar respectievelijk C28992R100 en C28992R500.

4. Beschrijving cijfers

4.1 Algemene gegevens

Overzicht van statistische gegevens naar PC6, PC4, vierkant van 100 bij 100 meter en vierkant van 500 bij 500 meter.

De cijfers hebben tot hoofddoel inzicht te geven over de spreiding van gegevens, hun homogeniteit en heterogeniteit en om deze volgtijdelijk vergelijkbaar te maken.

Volgtijdelijke vergelijking geldt met name voor de vierkanten omdat de gebiedsafbakening van vierkanten door de tijd niet wijzigt.

De gebiedsafbakening van postcodes kan daarentegen wel wijzigen in de tijd.

4.2 Beschrijving van het onderzoek

Om gegevens op het nauwkeurige niveau van vierkanten en postcodes te kunnen publiceren moet gebruik worden gemaakt van integrale waarnemingen en grootschalige steekproeven.

De gegevens in deze publicatie zijn afgeleid uit de Basisregistratie Personen (BRP), De Basisregistratie Adressen en Gebouwen (met ingang van 1 januari 2015), het WOZ-register, het Geografisch basisregister (GBR) en de Integrale Inkomens- en Vermogensstatistiek (IIVS).

Bron voor coördinaten en postcodes van adressen is de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG). Ontbrekende postcodes in de BAG worden voor zover mogelijk aangevuld.

4.3 Presentatie gepubliceerde cijfers

Gepubliceerde cijfers zijn afgerond op vijftallen. Percentages zijn afgerond op tientallen procenten. Bij minder dan in totaal vijf inwoners worden geen gegevens over inwoners opgenomen. Ditzelfde geldt ook voor particuliere huishoudens en woningen. Om redenen van striktere geheimhouding kunnen additionele regels zijn toegepast.

Om redenen van betrouwbaarheid en geheimhouding zullen daarom gegevens ontbreken.

Bij aantallen inwoners, huishoudens en woningen naar bv. leeftijdscategorieën, type huishouden of bouwjaarklassen worden alle in de verschillende publicaties opgenomen lege gebieden in Nederland en gebieden waarbij het aantal minder dan 5 bedraagt weergegeven als '0-4 / geheim'.

Het aandeel gegevens waarover wel wordt gepubliceerd als afgerond getal wordt in bijlage 1 per onderwerp per gepubliceerde regio weergegeven.

Wanneer in een gebied één van de onderwerpen wel wordt gepubliceerd volgt uit de aard van het presenteren in shape formaat dat cellen van overige onderwerpen over inwoners, huishoudens en woningen wel in het bestand aanwezig zijn en een getalwaarde moeten krijgen. Deze getalwaarde wordt dan als negatief weergegeven (tabel 1).

De negatieve waarde betekent '0 tot 4 / geheim' en moet als identiek aan die van alle lege gebieden van Nederland die niet in deze publicatie zijn opgenomen worden aangemerkt. Deze weergave van ontbrekende en geheime gegevens vindt plaats met ingang van de

4.3.1 Weergave ontbrekende en verhulde gegevens

Betekenis	Waarde
0 tot en met 4 / geheim	-99997

publicatie van het jaar 2015 als gevolg van gelijktijdige publicatie naar 100 meter bij 100 meter vierkant en postcode.

Door afronding van aantallen inwoners, huishoudens en woningen kan het voorkomen dat de som van gegevens van kleinere vierkanten of postcodes niet geheel overeenstemt met de waarde in het groter vierkant of overkoepelend postcodegebied.

De jaarbestanden bevatten per jaar onderwerpen voor zover deze beschikbaar zijn rond de jaarwisseling. In een volgende versie zullen jaarbestanden worden aangevuld met dan beschikbaar gestelde gegevens. Een overzicht van de inhoud per jaar is in bijlage 2 weergegeven.

Kaarten van de 500 meter bij 500 meter vierkanten, de postcode (PC6) gebieden en PC4 gebieden worden als gebied dekkende kaarten voor het land van Nederland aangeboden. De kaart van 100 meter bij 100 meter vierkanten bevat voor het overgrote deel geen gegevens. Er worden alleen die vierkanten per jaar aangeboden die voor minimaal één van de onderwerpen een waarde ongelijk aan '0-4 / geheim' bevat.

4.4 Verklaring inhoud bestanden

Het peilmoment van de gegevens is 1 januari van het betreffende jaar, tenzij anders aangegeven. Hierna zal alleen naar het jaar worden verwezen.

De gepubliceerde onderwerpen naar vierkant en postcode met ingang van 2015 zijn opgenomen in de bijlage 2.

Met de reguliere publicatie per postcode is gestart met ingang van gegevens van 2015.

Bij de naamgeving van de onderwerpen die het shape-formaat afdwingt wordt noodzakelijkerwijs rekening gehouden met een korte benaming van de kolomnaam van maximaal 10 tekens.

Wanneer bij de onderwerp beschrijving wordt aangegeven [INWONER, aantal] betreft INWONER de naamgeving in het bestand en 'Aantal' de eenheid waarin gepubliceerd wordt.

Let op

Met ingang van deze publicatie (2018v1, 2017v2, 2016v2 en 2015v2) worden gegevens over het aantal geboorten gedurende het jaar, de energieconsumptie van gas en elektriciteit gedurende het jaar en de mediaan van het huishoudinkomen verkregen gedurende het jaar gekoppeld aan de jaarversie waarin deze hebben plaatsgevonden. Bv. de mediaan van het huishoudinkomen verkregen in 2016 wordt gepubliceerd in het bestand van 2016.

Dit wijkt af van de eerdere publicatie v1 van de jaren 2015, 2016 en 2017.

4.5 Codering gebieden

C28992R100 [code]

Codering van het 100 bij 100 meter vierkant in 10 posities.

'E' voor de x-coördinaat + 4 cijfers van de x-coördinaat van het linksonder hoekpunt in hectometers + 'N' voor de y-coördinaat + 4 cijfers van de y-coördinaat van het linksonder hoekpunt in hectometers volgens het stelsel van Rijksdriehoeksmeting.

C28992R500 [code]

Codering van het 500 bij 500 meter vierkant in 10 posities.

'E' voor de x-coördinaat + 4 cijfers van de x-coördinaat van het linksonder hoekpunt in hectometers + 'N' voor de y-coördinaat + 4 cijfers van de y-coördinaat van het linksonder hoekpunt in hectometers volgens het stelsel van Rijksdriehoeksmeting.

PC6 [code]

De volledige postcode (bv. 2514AT).

PC4 [code]

Het numeriek deel van de postcode (bv. 2514).

4.6 Bevolking

In de CBS-bevolkingsaantallen zijn uitsluitend personen opgenomen die zijn ingeschreven in het bevolkingsregister van een Nederlandse gemeente. In principe wordt iedereen die voor onbepaalde tijd in Nederland woont in het bevolkingsregister van de woongemeente opgenomen. Personen voor wie geen vaste woonplaats valt aan te wijzen, zijn opgenomen in het bevolkingsregister van de gemeente 's-Gravenhage. Niet opgenomen zijn illegaal in Nederland verblijvende personen en personen waarvoor uitzonderingsregels gelden, bijvoorbeeld diplomaten en NAVO-militairen.

Aantal inwoners

Inwoners totaal [INWONER, aantal]

Het aantal inwoners op 1 januari.

Gepubliceerde aantallen inwoners uit de Volkstelling 1971 worden alleen per 500 meter bij 500 meter vierkant gepubliceerd en alleen bij minimaal 10 inwoners.

Mannen totaal [MAN, aantal]

Het aantal mannen op 1 januari van het jaar YYYY.

Vrouwen totaal [VROUW, aantal]

Het aantal vrouwen op 1 januari van het jaar YYYY

Geboorten totaal [GEBORTE, aantal]

Het aantal levendgeborenen van 1 januari tot en met 31 december van het betreffende jaar. Levendgeborenen zijn kinderen die na geboorte enig teken van leven hebben vertoond, ongeacht de zwangerschapsduur.

Met ingang van deze publicatie 2017v2 en 2016v2 worden gegevens over het aantal geboorten gedurende het jaar gekoppeld aan de jaarversie waarin deze hebben plaatsgevonden.

Aantal inwoners, ingedeeld naar leeftijdsklassen

Inwoners tot 15 jaar [INW_014, aantal]

Het aantal inwoners jonger dan 15 jaar op 1 januari.

Inwoners van 15 tot 25 jaar [INW_1524, aantal]

Het aantal inwoners van 15 tot 45 jaar op 1 januari.

Inwoners van 25 tot 45 jaar [INW_2544, aantal]

Het aantal inwoners van 20 tot 45 jaar op 1 januari.

Inwoners van 45 tot 65 jaar [INW_4564, aantal]

Het aantal inwoners van 45 tot 65 jaar op 1 januari.

Inwoners van 65 jaar of ouder [INW_65PL, aantal]

Het aantal inwoners van 65 jaar of ouder op 1 januari.

Herkomstgroepering

Het aandeel personen met een Nederlandse achtergrond, een westerse of een niet-westerse migratieachtergrond op 1 januari.

De herkomstgroepering is een kenmerk dat weergeeft met welk land een persoon verbonden is op basis van het geboorteland van de ouders of van zichzelf. Dit gegeven is ontleend aan de Basisregistratie Personen (BRP).

Het aandeel personen met een westerse of niet-westerse migratieachtergrond is de som van eerste en tweede generatie personen met een migratieachtergrond.

Een persoon met een eerste generatie westerse of niet-westerse migratieachtergrond heeft als migratieachtergrond het land waar hij of zij is geboren.

Een persoon met een tweede generatie westerse of niet-westerse migratieachtergrond heeft als migratieachtergrond het geboorteland van de moeder, tenzij dat ook Nederland is. In dat geval is de migratieachtergrond bepaald door het geboorteland van de vader.

Nederlandse achtergrond [P_NL_ACHTG, percentage]

Persoon van wie de beide ouders in Nederland zijn geboren.

Het aandeel wordt gegeven bij aanwezigheid van minimaal 5 personen met een Nederlandse achtergrond en minimaal 10 inwoners.

Westerse migratieachtergrond [P_WE_MIG_A, percentage]

Het aandeel inwoners van wie ten minste één ouder in het buitenland is geboren in een van de landen van Europa (exclusief Turkije), Noord-Amerika, Oceanië of Indonesië of Japan.

Op grond van hun sociaal-economische en sociaal-culturele positie worden personen met een migratieachtergrond uit Indonesië en Japan tot de westerse migratieachtergrond gerekend. Het gaat vooral om mensen die in het voormalig Nederlands-Indië zijn geboren en werknemers van Japanse bedrijven met hun gezin.

Het aandeel inwoners met een westerse migratie achtergrond wordt gegeven bij aanwezigheid van minimaal 5 inwoners met een westerse migratie achtergrond en totaal minimaal 10 inwoners.

Niet-westerse migratieachtergrond

[P_NW_MIG_A, percentage]

Het aandeel inwoners van wie ten minste één ouder in het buitenland is geboren in een van de landen van Afrika, Latijns-Amerika of Azië (exclusief Indonesië en Japan) of in Turkije.

Op grond van hun sociaal-economische en sociaal-culturele positie worden personen met een migratieachtergrond uit Indonesië en Japan tot de westerse migratieachtergrond gerekend. Het gaat vooral om mensen die in het voormalig Nederlands-Indië zijn geboren en werknemers van Japanse bedrijven met hun gezin.

Het aandeel inwoners met een niet-westerse migratie achtergrond wordt gegeven bij aanwezigheid van minimaal 5 inwoners met een niet-westerse migratie achtergrond en totaal minimaal 10 inwoners.

Huishoudens

Het aantal particuliere huishoudens op 1 januari.

Particuliere huishoudens bestaan uit één of meer inwoners die alleen of samen in een woonruimte zijn gehuisvest en zelf in hun dagelijks onderhoud voorzien. Naast eenpersoonshuishoudens bestaan er meerpersoonshuishoudens (niet-gehuwde paren, niet-gehuwde paren met kinderen, echtparen, echtparen met kinderen, eenouderhuishoudens en overige huishoudens).

De institutionele huishoudens worden hiertoe niet gerekend.

Huishoudens totaal [AANTAL_HH, aantal]

Het aantal huishoudens

Eenpersoonshuishoudens [TOTHH_EENP, aantal]

Het aantal huishoudens bestaande uit één inwoner.

Meerpersoonshuishoudens zonder kinderen [TOTHH_MPZK, aantal]

Het aantal meerpersoonshuishoudens zonder kinderen.

Meerpersoonshuishoudens zonder kinderen bestaan uit niet-gehuwde paren zonder kinderen, echtparen zonder kinderen en overige huishoudens.

Eenouderhuishoudens [HH_EENOUD, aantal]

Particulier huishouden bestaande uit één ouder met thuiswonende kinderen.

Tweeouder huishoudens [HH_TWEEOUD, aantal]

Huishouden bestaande uit twee ouders met ten minste één thuiswonend kind (en mogelijk ook overige leden).

Gemiddelde huishoudgrootte [GEM_HH_GR, aantal]

Het aantal in particuliere huishoudens levende inwoners gedeeld door het aantal particuliere huishoudens. Afgerond op één decimaal.

4.7 Wonen

Woning

Het totale aantal woningen op 1 januari van het desbetreffende jaar.

Woningvoorraad afgeleid uit de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG).

Een woning is een verblijfsobject met minimaal een woonfunctie en eventueel één of meer andere gebruiksfuncties. De gebruiksfuncties van een verblijfsobject worden afgeleid uit de bouwkundige gebruiksfunctie zoals vastgelegd in het Bouwbesluit 2012. Het betreft het toegestane gebruik, niet de planologische bestemming of het feitelijk gebruik.

Woningen [WONING, aantal]

Het totaal aantal woningen op 1 januari. Dit gegeven is onttrokken aan de Basisregistratie Adressen en Gebouwen.

Gepubliceerde aantallen woningen uit de Volkestelling 1971 worden alleen per 500 meter bij 500 meter vierkant gepubliceerd en alleen bij minimaal 10 woningen.

Niet bewoonde woningen [WON_NBEW, aantal]

Niet bewoonde woningen. Woningen waarop de peildatum 1 januari niemand stond ingeschreven in de Basisregistratie Personen (BRP).

Woningen naar bouwjaar

Het bouwjaar is het jaar waarin een pand, waarin een woning zich bevindt, oorspronkelijk als bouwkundig gereed is of wordt opgeleverd. Indien in latere jaren wijzigingen aan een pand worden aangebracht, leidt dit niet tot wijziging van het bouwjaar.

Woningen voor 1945 [WONVOOR45, aantal]

Aantal woningen gebouwd voor 1945.

Woningen van 1945 tot 1965 [WON_4564, aantal]

Aantal woningen gebouwd in de periode 1945 en 1964.

Woningen van 1965 tot 1975 [WON_6574, aantal]

Aantal woningen gebouwd in de periode 1965 en 1974.

Woningen van 1975 tot 1985 [WON_7584, aantal]

Aantal woningen gebouwd in de periode 1975 en 1984.

Woningen van 1985 tot 1995 [WON_8594, aantal]

Aantal woningen gebouwd in de periode 1985 en 1994.

Woningen van 1995 tot 2005 [WON_9504, aantal]

Aantal woningen gebouwd in de periode 1995 en 2004.

Woningen van 2005 tot 2015 [WON_0514, aantal]

Aantal woningen gebouwd in de periode 2005 en 2014.

Woningen van 2015 en later [WON_1524, aantal]

Aantal woningen gebouwd in de periode 2015 en later.

Gemiddelde WOZ-waarde

De hier berekende WOZ-waarde het gemiddelde van het aantal objecten met minimaal een woonfunctie in de BAG en een toegewezen WOZ-waarde groter dan nul.

Het gemiddelde wordt berekend wanneer deze woningen koppelen met de volgende twee WOZ-objectcodes:

1. Woningen dienend tot hoofdverblijf (WOZ-objectcode 10). Hieronder worden onroerende zaken verstaan die als één geheel gedurende het gehele jaar worden gebruikt om in te wonen. Dit betreft zelfstandige woningen voor één- of meerpersoonshuishoudens waarin geen bedrijfsmatige activiteiten plaatsvinden of in ieder geval geen aan het object zichtbare bedrijfsmatige activiteiten.
2. Woningen met praktijkruimte (WOZ-objectcode 11). Dit zijn onroerende zaken die in hoofdzaak voor wonen worden gebruikt en waarin de bewoner tevens in het kader van een zelfstandig beroep of bedrijf activiteiten verricht.

De gemiddelde waarde wordt vermeld bij voldoende spreiding van WOZ-waarden binnen een vierkant of postcode.

De gegevens zijn ontleend aan de Statistiek Waardering Onroerende Zaken. Het betreft voorlopige cijfers. Het aantal objecten met een vastgestelde WOZ-waarde kan daarmee verschillen met de definitieve cijfers.

Gemiddelde WOZ-waarde woningen [WOZWONING, x 1 000 Euro]

De gemiddelde voorlopige waarde van alle woningen met een bekende WOZ-waarde. Onroerende goederen worden getaxeerd naar de waarde van 1 januari van het voorgaande jaar.

Woningen naar eigendom

Peildatum is 1 januari van het betreffende jaar.

Informatie over huur- en koopwoningen wordt samengesteld uit een koppeling tussen de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) en het WOZ-register met een aanvulling uit het woningbestand van het Kadaster.

Koopwoningen [P_KOOPWON, percentage]

Woningen die eigendom zijn van de (toekomstige) bewoner(s) of in gebruik als tweede woning.

Het aandeel is vermeld als percentage van het totaal aantal woningen en wordt vermeld bij 10 koopwoningen of meer per gebied en wanneer het aandeel woningen met eigendom onbekend 50 procent of minder bedroeg.

Huurwoningen

Woningen die niet bewoond worden door de eigenaar van de woning. Bij woningen waar geen bewoner geregistreerd is, gaat het om woningen waarvan het aannemelijk is dat de woning bestemd is voor de huurmarkt.

Huurwoningen totaal [P_HUURWON, percentage]

Het aantal huurwoningen als percentage van het totaal aantal woningen. Dit wordt vermeld bij 10 woningen of meer per gebied en wanneer het aandeel woningen met eigendom onbekend 50 procent of minder bedroeg.

Huurwoningen in eigendom van woningcorporatie [WON_HCORN, aantal]

Huurwoningen in eigendom van 'toegelaten instellingen volkshuisvesting'.

Het betreft het aantal huurwoningen waarvan is vastgesteld dat de eigenaar een toegelaten instelling is. Het betreft niet het aantal sociale huurwoningen, omdat er alleen is vastgesteld wie de eigenaar is en er niet is gekeken naar de hoogte van de huurprijs.

Toegelaten instellingen: woningbouwvereniging, woningstichting, woningcorporatie. (Sociale huurwoningen: woningen met een huur onder de liberalisatiegrens.)

Woningen naar type

Peildatum is 1 januari van het betreffende jaar.

Een woning heeft het type meergezins wanneer het samen met andere woningen of (bedrijfs)ruimten een geheel pand vormt. Hieronder vallen flats, galerij-, portiek-, beneden- en bovenwoningen, appartementen en woningen boven bedrijfsruimten, voor zover deze zijn voorzien van een buiten de bedrijfsruimte gelegen toegangsdeur. Alle overige woningen hebben het type eengezins.

Meergezinswoningen [WON_MRGEZ, aantal]

Voorraad meergezinswoningen op 1 januari. Elke woning die samen met andere woonruimten c.q. bedrijfsruimten een geheel pand vormt. Hieronder vallen flats, galerij-, portiek-, beneden- en bovenwoningen, appartementen en woningen boven bedrijfsruimten, voor zover deze zijn voorzien van een buiten de bedrijfsruimte gelegen toegangsdeur.

Niet bewoond [WON_NBEW, aantal]

Woningen waarop de peildatum 1 januari niemand stond ingeschreven in de Basisregistratie Personen (BRP).

Het betreft hier een naamswijziging van het onderwerp. In versie 1 van 2015 en 2016 werd dit onderwerp als leegstand aangeduid.

4.8 Inkomen

Inkomens van huishoudens

Het besteedbaar inkomen van particuliere huishoudens bestaat uit het bruto-inkomen verminderd met:

- betaalde inkomensoverdrachten, zoals alimentatie van de ex-echtgeno(o)t(e);
- premies inkomensverzekeringen zoals premies betaald voor sociale verzekeringen, volksverzekeringen en particuliere verzekeringen in verband met werkloosheid, arbeidsongeschiktheid en ouderdom en nabestaanden;
- premies ziektekostenverzekeringen;
- belastingen op inkomen en vermogen.

Mediaan huishoudinkomen [M_INKHH, categorie]

Per gebied wordt de mediaan van het gestandaardiseerde inkomen per huishouden vergeleken met de verdeling van dit inkomen voor alle huishoudens in het land, en op basis hiervan ingedeeld in een groep; laag, onder midden, midden, boven midden, of hoog.

Omdat het aantal huishoudens per postcodegebied vaak klein is, wordt hierbij rekening gehouden met bronnen van onnauwkeurigheid bij de registratie van inkomen.

Per gebied wordt het 99% betrouwbaarheidsinterval van het mediane inkomen bepaald. Wanneer dit in één klasse valt, dan wordt deze met zekerheid als zodanig ingedeeld (bijvoorbeeld 'midden' of 'hoog'). En wanneer het interval meerdere klassen omvat, dan wordt dit bereik gerapporteerd (bijvoorbeeld 'laag tot onder midden' of 'midden tot boven midden').

Het gestandaardiseerd inkomen is het besteedbaar inkomen gecorrigeerd voor verschillen in grootte en samenstelling van het huishouden. Het besteedbaar inkomen op haar beurt is het bruto inkomen verminderd met betaalde inkomensoverdrachten, premies inkomensverzekeringen, premies ziektekostenverzekeringen en belastingen op inkomen en vermogen.

Het mediane inkomen is gelijk aan het middelste inkomen indien alle huishoudens van laag naar hoog worden gerangschikt.

De classificatie van het mediane inkomen naar de categorieën; laag, onder midden, midden, boven midden en hoog wordt jaarlijks gepubliceerd in de tabel [Welvaart; grenzen van 10%-groepen inkomen & vermogen](#).

Classificatie van het mediaan inkomen voor het jaar 2016:

Laag: Mediaan inkomen beneden 16 800 Euro

Onder midden: Mediaan inkomen tussen 16 800 Euro en 22 200 Euro

Midden: Mediaan inkomen tussen 22 200 Euro en 28 400 Euro

Boven midden: Mediaan inkomen tussen 28 400 Euro en 36 600 Euro

Hoog: Mediaan inkomen 36 600 Euro en hoger

De mediaan van het gestandaardiseerde inkomen per huishouden wordt weergegeven bij minimaal 10 huishoudens.

Met ingang van deze publicatie 2015v2 en 2016v2 worden gegevens over de mediaan van het huishoudinkomen verkregen gedurende het jaar gekoppeld aan de jaarversie waarin deze hebben plaatsgevonden, zo bevat M-INKHH in de versie 2016v2 de mediaan van het inkomen gedurende het jaar 2016.

Laag inkomen [P_LINK_HH, percentage]

Het aandeel lage inkomens (laagste 40-procent groep) wordt gepubliceerd per 500 bij 500 meter vierkant en per regio ter grootte van het numeriek deel van de postcode (PC4). Particuliere huishoudens (exclusief studenten) zijn ingedeeld naar hoogte van het besteedbaar huishoudensinkomen in drie groepen. De indeling vindt plaats nadat alle particuliere huishoudens in Nederland zijn gerangschikt van laag naar hoog besteedbaar huishoudensinkomen.

Bij de laagste 40-procent-groep worden de huishoudens geteld behorend tot de veertig procent huishoudens met het laagste besteedbaar inkomen.

Het percentage ten opzichte van het totaal aantal particuliere huishoudens wordt vermeld bij minimaal 5 huishoudens met een laag inkomen en bij totaal minimaal 100 particuliere huishoudens per regio.

Met ingang van de publicatie 2015v2 en 2016v2 zijn gegevens over het aandeel hoge en lage inkomens toegevoegd en gekoppeld aan de jaarversie waarin deze hebben plaatsgevonden.

Hoog inkomen [P_HINK_HH, percentage]

Het aandeel hoge inkomens wordt gepubliceerd per 500 bij 500 meter vierkant en per regio ter grootte van het numeriek deel van de postcode (PC4).

Particuliere huishoudens (exclusief studenten) zijn ingedeeld naar hoogte van het besteedbaar huishoudensinkomen in drie groepen. De indeling vindt plaats nadat alle particuliere huishoudens in Nederland zijn gerangschikt van laag naar hoog besteedbaar huishoudensinkomen.

In de hoogste 20-procent-groep worden de huishoudens geteld behorend tot de twintig procent huishoudens met het hoogste besteedbaar inkomen.

Het percentage ten opzichte van het totaal aantal particuliere huishoudens wordt vermeld bij minimaal 5 huishoudens met een hoog inkomen en bij totaal minimaal 100 particuliere huishoudens per vierkant.

Met ingang van de publicatie 2015v2 en 2016v2 zijn gegevens over het aandeel hoge en lage inkomens toegevoegd en gekoppeld aan de jaarversie waarin deze hebben plaatsgevonden.

4.9 Energieverbruik particuliere woningen

Gemiddeld elektriciteitsverbruik [G_ELEK_WON, kWh]

Het gemiddeld jaarverbruik voor elektriciteit op individuele aansluitingen van particuliere woningen, berekend uit gegevens van de aansluitingenregisters van de energienetbedrijven. Collectieve verbruiken van bijvoorbeeld liftinstallaties of hal-/galerijverlichting zijn hierbij niet inbegrepen. Het verbruik is exclusief elektriciteit die eventueel in de particuliere woningen zelf wordt opgewekt bijvoorbeeld door zonnepanelen.

De aan het jaarbestand met peilmoment 1 januari gekoppeld gemiddeld elektriciteit verbruik per woning betreft de periode over het voorgaand jaar.

De cijfers zijn afgerond op vijftigtallen en worden vermeld bij 6 of meer (bewoonde) woningen.

Met ingang van de publicaties 2017v2 en 2016v2 worden gegevens over de energieconsumptie van gas en elektriciteit gedurende het jaar gekoppeld aan de jaarversie waarin deze hebben plaatsgevonden.

Gemiddeld aardgasverbruik [G_GAS_WON, m³]

Het gemiddeld jaarverbruik voor aardgas van particuliere woningen berekend uit gegevens van de aansluitingenregisters van de energienetbedrijven.

De berekening is inclusief woningen die zijn aangesloten op stadsverwarming. Deze woningen hebben een zeer laag of zelfs geen verbruik voor aardgas. Hierdoor valt in gebieden waar stadsverwarming aanwezig is het gemiddeld aardgasverbruik van woningen lager uit dan in gebieden zonder stadsverwarming.

De aan het jaarbestand met peilmoment 1 januari gekoppeld gemiddeld elektriciteit verbruik per woning betreft de periode over het voorgaand jaar.

De cijfers zijn afgerond op vijftigtallen en worden vermeld bij 6 of meer (bewoonde) woningen.

Met ingang van de publicaties 2017v2 en 2016v2 worden gegevens over de energieconsumptie van gas en elektriciteit gedurende het jaar gekoppeld aan de jaarversie waarin deze hebben plaatsgevonden.

4.10 Sociale zekerheid

Peildatum is 1 januari van het betreffende jaar.

Inwoners met WW, Bijstand en/of Arbeidsongeschiktheidsuitkering [UITKMINAOW, aantal]

Inwoners die een WW-uitkering ontvangen, een bijstand- of bijstand gerelateerde uitkering dan wel een arbeidsongeschiktheidsuitkering. Het gaat om uitkeringen aan inwoners tot de AOW-leeftijd. Een persoon die meerdere type uitkeringen ontvangt wordt éénmalig geteld.

Werkloosheidswet

De werkloosheidswet (WW) heeft tot doel werknemers te verzekeren tegen de financiële gevolgen van werkloosheid. De wet voorziet in een uitkering die gerelateerd is aan het laatstverdiende inkomen uit dienstbetrekking. De duur van de uitkering is afhankelijk van het arbeidsverleden van de verzekerde. Het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) beoordeelt of men voor een WW-uitkering in aanmerking komt.

Bijstand en bijstand gerelateerde uitkering.

De Participatiewet vervangt met ingang van 1 januari 2015 de Wet werk en bijstand (WWB), de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) en een groot deel van de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (wet Wajong).

De wet regelt in Nederland de ondersteuning bij arbeidsinschakeling en het verlenen van bijstand door gemeenten voor mensen die weinig of geen ander inkomen (waaronder andere uitkeringen) hebben en ook weinig of geen vermogen.

Werk gaat voor inkomen: oogmerk van de wet is om mensen met of zonder arbeidsbeperking op de kortste weg naar betaald werk te kunnen zetten.

De gemeenten voeren de wet uit en bepalen, binnen de wettelijke grenzen, hun eigen beleid.

Arbeidsongeschiktheid

Inwoners die een arbeidsongeschiktheidsuitkering ontvangen op grond van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO), de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen (WAZ), de Wet werk en Inkomen naar arbeidsvermogen (WIA), de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong) en de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (wet Wajong).

De wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO) heeft als doel om mensen in loondienst te verzekeren van een loon vervangende uitkering bij langdurige arbeidsongeschiktheid.

De wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen (WAZ) is een verplichte verzekering voor zelfstandigen, beroepsbeoefenaren, directeuren-groootaandeelhouders en meewerkende echtgenoten tegen de financiële gevolgen van langdurige arbeidsongeschiktheid.

De WAZ is met ingang van 1 augustus 2004 geblokkeerd.

De wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong) is een wettelijke voorziening in de financiële gevolgen van langdurige arbeidsongeschiktheid van mensen die geen aanspraak kunnen maken op de WAO/WIA omdat er geen arbeidsverleden is opgebouwd.

Dit zijn mensen die arbeidsongeschikt zijn voor de dag dat zij 17 jaar worden of na hun 17e jaar arbeidsongeschikt worden en een opleiding of studie volgen.

Met ingang van 1 januari 2010 is de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wet Wajong) in werking getreden. In tegenstelling tot de 'oude' Wajong hebben jongeren met een ziekte of handicap in de eerste plaats recht op hulp bij het vinden en houden van werk. Daaraan gekoppeld kunnen ze een inkomensondersteuning krijgen. De 'oude' Wajong blijft gelden voor jongeren die voor 1 januari 2010 een uitkering hebben aangevraagd.

De wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA) geeft werknemers die na een wachttijd van twee jaar nog minstens 35 procent arbeidsongeschikt zijn, recht op een uitkering. De wet is zo opgezet dat een persoon gestimuleerd wordt om naar vermogen te werken. De WIA kent twee regelingen: de regeling inkomensvoorziening volledig arbeidsongeschikten (IVA) en de regeling werkherhervatting gedeeltelijk arbeidsongeschikten (WGA). De IVA regelt een loon vervangende uitkering voor werknemers die volledig en duurzaam arbeidsongeschikt zijn. De WGA regelt een aanvulling op het met arbeid verdiende inkomen of een minimumuitkering als men niet of onvoldoende werkt.

4.11 Voorzieningen

Afstand tot dichtstbijzijnde huisartsenpraktijk [AFS_HAPRAK, km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners tot de dichtstbijzijnde huisartsenpraktijk, berekend over de weg. Een huisartsenpraktijk is een pand of ruimte waarin één of meer huisartsen (samen)werken. De afstand tot dependances wordt meegewogen.

Aantal huisartsenpraktijken binnen 1 kilometer [AV1_HAPRAK, aantal]

Het gemiddeld aantal huisartsenpraktijken binnen 1 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Aantal huisartsenpraktijken binnen 3 kilometer [AV3_HAPRAK, aantal]

Het gemiddeld aantal huisartsenpraktijken binnen 3 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Aantal huisartsenpraktijken binnen 5 kilometer [AV5_HAPRAK, aantal]

Het gemiddeld aantal huisartsenpraktijken binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Afstand tot dichtstbijzijnde ziekenhuis excl. Buitenpolikliniek [AFS_ZIEK_E, km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot het dichtstbijzijnde ziekenhuis, berekend over de weg.

In een ziekenhuis kunnen patiënten voor meer dan 24 uur opgenomen worden en er kunnen grote operaties worden uitgevoerd. Een buitenpolikliniek is een locatie van een ziekenhuis waar niet bedlegerige patiënten worden behandeld of gecontroleerd. Patiënten worden er niet voor meer dan 24 uur opgenomen en er worden geen grote operaties uitgevoerd.

Aantal ziekenhuizen excl. Buitenpolikliniek binnen 5 kilometer [AV5_ZIEK_E, aantal]

Het gemiddeld aantal ziekenhuizen binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

In een ziekenhuis kunnen patiënten voor meer dan 24 uur opgenomen worden en er kunnen grote operaties worden uitgevoerd. Een buitenpolikliniek is een locatie van een ziekenhuis waar niet bedlegerige patiënten worden behandeld of gecontroleerd. Patiënten worden er niet voor meer dan 24 uur opgenomen en er worden geen grote operaties uitgevoerd.

Aantal ziekenhuizen excl. Buitenpolikliniek binnen 10 kilometer [AV10_ZIEK_E, aantal]

Het gemiddeld aantal ziekenhuizen binnen 10 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

In een ziekenhuis kunnen patiënten voor meer dan 24 uur opgenomen worden en er kunnen grote operaties worden uitgevoerd. Een buitenpolikliniek is een locatie van een ziekenhuis waar niet bedlegerige patiënten worden behandeld of gecontroleerd. Patiënten worden er niet voor meer dan 24 uur opgenomen en er worden geen grote operaties uitgevoerd.

Aantal ziekenhuizen excl. buitenpolikliniek binnen 20 kilometer [AV20_ZIEK_E, aantal]

Het gemiddeld aantal ziekenhuizen binnen 20 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

In een ziekenhuis kunnen patiënten voor meer dan 24 uur opgenomen worden en er kunnen grote operaties worden uitgevoerd. Een buitenpolikliniek is een locatie van een ziekenhuis waar niet bedlegerige patiënten worden behandeld of gecontroleerd. Patiënten worden er niet voor meer dan 24 uur opgenomen en er worden geen grote operaties uitgevoerd.

Afstand tot dichtstbijzijnde ziekenhuis incl. buitenpolikliniek [AFS_ZIEK_I, km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot het dichtstbijzijnde ziekenhuis, berekend over de weg.

In een ziekenhuis kunnen patiënten voor meer dan 24 uur opgenomen worden en er kunnen grote operaties worden uitgevoerd. Een buitenpolikliniek is een locatie van een ziekenhuis waar niet bedlegerige patiënten worden behandeld of gecontroleerd. Patiënten worden er niet voor meer dan 24 uur opgenomen en er worden geen grote operaties uitgevoerd.

Aantal ziekenhuizen incl. buitenpolikliniek binnen 5 kilometer [AV5_ZIEK_I, aantal]

Het gemiddeld aantal ziekenhuizen binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

In een ziekenhuis kunnen patiënten voor meer dan 24 uur opgenomen worden en er kunnen grote operaties worden uitgevoerd. Een buitenpolikliniek is een locatie van een ziekenhuis waar niet bedlegerige patiënten worden behandeld of gecontroleerd. Patiënten worden er niet voor meer dan 24 uur opgenomen en er worden geen grote operaties uitgevoerd.

Aantal ziekenhuizen incl. buitenpolikliniek binnen 10 kilometer [AV10_ZIEK_I, aantal]

Het gemiddeld aantal ziekenhuizen binnen 10 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

In een ziekenhuis kunnen patiënten voor meer dan 24 uur opgenomen worden en er kunnen grote operaties worden uitgevoerd. Een buitenpolikliniek is een locatie van een ziekenhuis waar niet bedlegerige patiënten worden behandeld of gecontroleerd. Patiënten worden er niet voor meer dan 24 uur opgenomen en er worden geen grote operaties uitgevoerd.

Aantal ziekenhuizen incl. buitenpolikliniek binnen 20 kilometer [AV20_ZIEK_I, aantal]

Het gemiddeld aantal ziekenhuizen binnen 20 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

In een ziekenhuis kunnen patiënten voor meer dan 24 uur opgenomen worden en er kunnen grote operaties worden uitgevoerd. Een buitenpolikliniek is een locatie van een ziekenhuis waar niet bedlegerige patiënten worden behandeld of gecontroleerd. Patiënten worden er niet voor meer dan 24 uur opgenomen en er worden geen grote operaties uitgevoerd.

Afstand tot dichtstbijzijnde grote supermarkt [AFS_SUPERM, km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde grote supermarkt, berekend over de weg.

Een grote supermarkt is een winkel met meerdere soorten dagelijkse artikelen en een minimale oppervlakte van 150 m².

Aantal grote supermarkten binnen 1 kilometer [AV1_SUPERM, aantal]

Het gemiddeld aantal grote supermarkten binnen 1 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Een grote supermarkt is een winkel met meerdere soorten dagelijkse artikelen en een minimale oppervlakte van 150 m².

Aantal grote supermarkten binnen 3 kilometer [AV3_SUPERM, aantal]

Het gemiddeld aantal grote supermarkten binnen 3 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Een grote supermarkt is een winkel met meerdere soorten dagelijkse artikelen en een minimale oppervlakte van 150 m².

Aantal grote supermarkten binnen 5 kilometer [AV5_SUPERM, aantal]

Het gemiddeld aantal grote supermarkten binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Een grote supermarkt is een winkel met meerdere soorten dagelijkse artikelen en een minimale oppervlakte van 150 m².

Afstand tot dichtstbijzijnde overige dagelijkse levensmiddelen [AFS_DAGLMD, km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde overige winkels voor dagelijkse levensmiddelen, berekend over de weg.

Voorbeelden van overige winkels voor dagelijkse levensmiddelen zijn groenteboer, bakker, vlaaienwinkel, toko, chocoladewinkel, koffie/theewinkel, delicatessenwinkel, kaaswinkel, mini supermarkt, notenwinkel, poelier, reformwinkel, slagerij, slijterij, tabakswinkel, visboer, zoetwarenwinkel, nachtwinkel, wijnwinkel en ziekenhuiswinkel.

Aantal overige dagelijkse levensmiddelen binnen 1 kilometer [AV1_DAGLMD, aantal]

Het gemiddeld aantal overige winkels voor dagelijkse levensmiddelen binnen 1 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Voorbeelden van overige winkels voor dagelijkse levensmiddelen zijn groenteboer, bakker, vlaaienwinkel, toko, chocoladewinkel, koffie/theewinkel, delicatessenwinkel, kaaswinkel, mini supermarkt, notenwinkel, poelier, reformwinkel, slagerij, slijterij, tabakswinkel, visboer, zoetwarenwinkel, nachtwinkel, wijnwinkel en ziekenhuiswinkel.

Aantal overige dagelijkse levensmiddelen binnen 3 kilometer [AV3_DAGLMD, aantal]

Het gemiddeld aantal overige winkels voor dagelijkse levensmiddelen binnen 3 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Voorbeelden van overige winkels voor dagelijkse levensmiddelen zijn groenteboer, bakker, vlaaienwinkel, toko, chocoladewinkel, koffie/theewinkel, delicatessenwinkel, kaaswinkel, mini supermarkt, notenwinkel, poelier, reformwinkel, slagerij, slijterij, tabakswinkel, visboer, zoetwarenwinkel, nachtwinkel, wijnwinkel en ziekenhuiswinkel.

Aantal overige dagelijkse levensmiddelen binnen 5 kilometer [AV5_DAGLMD, aantal]

Het gemiddeld aantal overige winkels voor dagelijkse levensmiddelen binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Voorbeelden van overige winkels voor dagelijkse levensmiddelen zijn groenteboer, bakker, vlaaienwinkel, toko, chocoladewinkel, koffie/theewinkel, delicatessenwinkel, kaaswinkel, mini supermarkt, notenwinkel, poelier, reformwinkel, slagerij, slijterij, tabakswinkel, visboer, zoetwarenwinkel, nachtwinkel, wijnwinkel en ziekenhuiswinkel.

Afstand tot dichtstbijzijnde warenhuis [AFS_WARENH, km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde koopwarenhuis, berekend over de weg.

Aantal warenhuizen binnen 5 kilometer [AV5_WARENH, aantal]

Het gemiddeld aantal koopwarenhuizen binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Aantal warenhuizen binnen 10 kilometer [AV10_WARENH, aantal]

Het gemiddeld aantal koopwarenhuizen binnen 10 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Aantal warenhuizen binnen 20 kilometer [AV20_WARENH, aantal]

Het gemiddeld aantal koopwarenhuizen binnen 20 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Afstand tot dichtstbijzijnde café [AFS_CAFE, km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot het dichtstbijzijnde café, koffiehuis, coffeeshop, discotheek, seks/nachtclub of partycentrum, berekend over de weg.

Aantal cafés binnen 1 kilometer [AV1_CAFE, aantal]

Het gemiddeld aantal cafés, koffiehuisen, coffeeshops, discotheeken, seks/nachtclubs of partycentra, binnen 1 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Aantal cafés binnen 3 kilometer [AV3_CAFE, aantal]

Het gemiddeld aantal cafés, koffiehuisen, coffeeshops, discotheeken, seks/nachtclubs of partycentra, binnen 3 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Aantal cafés binnen 5 kilometer [AV5_CAFE, aantal]

Het gemiddeld aantal cafés, koffiehuisen, coffeeshops, discotheeken, seks/nachtclubs of partycentra, binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Afstand tot dichtstbijzijnde cafeteria [AFS_CAFTAR, km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot het dichtstbijzijnde cafeteria, fastfoodrestaurant, grillroom/shoarmazaak, lunchroom, pannenkoekenhuis of ijssalon, berekend over de weg.

Aantal cafeteria's binnen 1 kilometer [AV1_CAFTAR, aantal]

Het gemiddeld aantal cafeteria's, fastfoodrestaurants, grillrooms/shoarmazaken, lunchrooms, pannenkoekenhuizen of ijssalons, binnen 1 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Aantal cafeteria's binnen 3 kilometer [AV3_CAFTAR, aantal]

Het gemiddeld aantal cafeteria's, fastfoodrestaurants, grillrooms/shoarmazaken, lunchrooms, pannenkoekenhuizen of ijssalons, binnen 3 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Aantal cafetaria's binnen 5 kilometer [AV5_CAFTAR, aantal]

Het gemiddeld aantal cafetaria's, fastfoodrestaurants, grillrooms/shoarmazaken, lunchrooms, pannenkoekenhuizen of ijssalons, binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Afstand tot dichtstbijzijnde restaurant [AFS_RESTAU, km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde restaurant, café-restaurant of afhaal/thuisbezorging, berekend over de weg.

Aantal restaurants binnen 1 kilometer [AV1_RESTAU, aantal]

Het gemiddeld aantal restaurants, café-restaurants of afhaal/thuisbezorging, binnen 1 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Aantal restaurants binnen 3 kilometer [AV3_RESTAU, aantal]

Het gemiddeld aantal restaurants, café-restaurants of afhaal/thuisbezorging, binnen 3 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Aantal restaurants binnen 5 kilometer [AV5_RESTAU, aantal]

Het gemiddeld aantal restaurants, café-restaurants of afhaal/thuisbezorging, binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Afstand tot dichtstbijzijnde hotel [AFS_HOTEL, km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot het dichtstbijzijnde hotel, berekend over de weg.

Aantal hotels binnen 5 kilometer [AV5_HOTEL, aantal]

Het gemiddeld aantal hotels binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Aantal hotels binnen 10 kilometer [AV10_HOTEL, aantal]

Het gemiddeld aantal hotels binnen 10 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Aantal hotels binnen 20 kilometer [AV20_HOTEL, aantal]

Het gemiddeld aantal hotels binnen 20 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Afstand tot dichtstbijzijnde kinderdagverblijf [AFS_KDV, km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot het dichtstbijzijnde kinderdagverblijf, berekend over de weg.

Op het kinderdagverblijf kunnen kinderen van 0 tot 4 jaar gedurende één of meer dagdelen per week het hele jaar door worden opgevangen. Er kan voor meer dan 5 uur per dag van het kinderdagverblijf gebruik gemaakt worden en voor maximaal 10 dagdelen per week.

Aantal kinderdagverblijven binnen 1 kilometer [AV1_KDV, aantal]

Het gemiddeld aantal kinderdagverblijven binnen 1 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Op het kinderdagverblijf kunnen kinderen van 0 tot 4 jaar gedurende één of meer dagdelen per week het hele jaar door worden opgevangen. Er kan voor meer dan 5 uur per dag van het kinderdagverblijf gebruik gemaakt worden en voor maximaal 10 dagdelen per week.

Aantal kinderdagverblijven binnen 3 kilometer [AV3_KDV, aantal]

Het gemiddeld aantal kinderdagverblijven binnen 3 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Op het kinderdagverblijf kunnen kinderen van 0 tot 4 jaar gedurende één of meer dagdelen per week het hele jaar door worden opgevangen. Er kan voor meer dan 5 uur per dag van het kinderdagverblijf gebruik gemaakt worden en voor maximaal 10 dagdelen per week.

Aantal kinderdagverblijven binnen 5 kilometer [AV5_KDV, aantal]

Het gemiddeld aantal kinderdagverblijven binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Op het kinderdagverblijf kunnen kinderen van 0 tot 4 jaar gedurende één of meer dagdelen per week het hele jaar door worden opgevangen. Er kan voor meer dan 5 uur per dag van het kinderdagverblijf gebruik gemaakt worden en voor maximaal 10 dagdelen per week.

Afstand tot dichtstbijzijnde buitenschoolse opvang [AFS_BSO, km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde buitenschoolse opvang, berekend over de weg. Hier worden kinderen in de basisschoolleeftijd voor en/of na schooltijd, tijdens studie- en adv-dagen van leraren en in de vakanties opgevangen.

Aantal buitenschoolse opvang binnen 1 kilometer [AV1_BSO, aantal]

Het gemiddeld aantal locaties van buitenschoolse opvang binnen 1 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied. Hier worden kinderen in de basisschoolleeftijd voor en/of na schooltijd, tijdens studie- en adv-dagen van leraren en in de vakanties opgevangen.

Aantal buitenschoolse opvang binnen 3 kilometer [AV3_BSO, aantal]

Het gemiddeld aantal locaties van buitenschoolse opvang binnen 3 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied. Hier worden kinderen in de basisschoolleeftijd voor en/of na schooltijd, tijdens studie- en adv-dagen van leraren en in de vakanties opgevangen.

Aantal buitenschoolse opvang binnen 5 kilometer [AV5_BSO, aantal]

Het gemiddeld aantal locaties van buitenschoolse opvang binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied. Hier worden kinderen in de basisschoolleeftijd voor en/of na schooltijd, tijdens studie- en adv-dagen van leraren en in de vakanties opgevangen.

Basisonderwijs

Het basisonderwijs omvat naast de reguliere basisscholen ook de scholen voor kinderen van mensen zonder vaste woon- of verblijfplaats, de zogenaamde rijdende scholen en de ligplaatscholen voor varende kleuters. Het speciaal basisonderwijs en de speciale scholen zijn niet meegenomen.

In Nederland zijn er ongeveer 10 rijdende scholen. Deze scholen hebben allen als officiële vestigingsgemeente Geldermalsen. Het aantal basisscholen in Geldermalsen is hierdoor hoog, vooral in het oostelijke deel. Ook in buurten van de omliggende gemeenten Buren, Culemborg en Neerijnen is het effect van deze scholen nog zichtbaar.

De vermelding bij het jaar 2016 is het schooljaar 2016/'17.

De cijfers zijn gebaseerd op het adressenbestand van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap met vestigingen van basisscholen.

Afstand tot dichtstbijzijnde basisschool [AFS_ONDBAS, km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde basisschool, berekend over de weg.

Aantal basisscholen binnen 1 kilometer [AV1_ONDBAS, aantal]

Het gemiddeld aantal basisscholen binnen 1 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Aantal basisscholen binnen 3 kilometer [AV3_ONDBAS, aantal]

Het gemiddeld aantal basisscholen binnen 3 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Aantal basisscholen binnen 5 kilometer [AV5_ONDBAS, aantal]

Het gemiddeld aantal basisscholen binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Afstand tot dichtstbijzijnde voortgezet onderwijs [AFS_ONDVRT, km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde VMBO, HAVO of VWO school, berekend over de weg.

Dit zijn scholen waar leerlingen door de overheid bekostigde voltijd voortgezet onderwijs kunnen volgen. Praktijkonderwijscholen en speciale scholen zijn niet meegenomen.

Aantal scholen voortgezet onderwijs binnen 3 kilometer [AV3_ONDVRT, aantal]

Het gemiddeld aantal VMBO, HAVO en VWO-scholen binnen 3 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Dit zijn scholen waar leerlingen door de overheid bekostigde voltijd voortgezet onderwijs kunnen volgen. Praktijkonderwijscholen en speciale scholen zijn niet meegenomen.

Aantal scholen voortgezet onderwijs binnen 5 kilometer [AV5_ONDVRT, aantal]

Het gemiddeld aantal VMBO, HAVO en VWO-scholen binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Dit zijn scholen waar leerlingen door de overheid bekostigde voltijd voortgezet onderwijs kunnen volgen. Praktijkonderwijscholen en speciale scholen zijn niet meegenomen.

Aantal scholen voortgezet onderwijs binnen 10 kilometer [AV10_ONDVRT, aantal]

Het gemiddeld aantal VMBO, HAVO en VWO-scholen binnen 10 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Dit zijn scholen waar leerlingen door de overheid bekostigde voltijd voortgezet onderwijs kunnen volgen. Praktijkonderwijsscholen en speciale scholen zijn niet meegenomen.

Afstand tot dichtstbijzijnde school VMBO [AFS_ONDVMB, km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde VMBO school, berekend over de weg.

Dit zijn scholen waar leerlingen door de overheid bekostigde voltijd voortgezet onderwijs kunnen volgen als voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (VMBO). Praktijkonderwijsscholen en speciale scholen zijn niet meegenomen.

Aantal scholen VMBO binnen 3 kilometer [AV3_ONDVMB, aantal]

Het gemiddeld aantal VMBO-scholen binnen 3 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Dit zijn scholen waar leerlingen door de overheid bekostigde voltijd voortgezet onderwijs kunnen volgen als voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (VMBO). Praktijkonderwijsscholen en speciale scholen zijn niet meegenomen.

Aantal scholen VMBO binnen 5 kilometer [AV5_ONDVMB, aantal]

Het gemiddeld aantal VMBO-scholen binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Dit zijn scholen waar leerlingen door de overheid bekostigde voltijd voortgezet onderwijs kunnen volgen als voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (VMBO). Praktijkonderwijsscholen en speciale scholen zijn niet meegenomen.

Aantal scholen VMBO binnen 10 kilometer [AV10_ONDVMB, aantal]

Het gemiddeld aantal VMBO-scholen binnen 10 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Dit zijn scholen waar leerlingen door de overheid bekostigde voltijd voortgezet onderwijs kunnen volgen als voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (VMBO). Praktijkonderwijsscholen en speciale scholen zijn niet meegenomen.

Afstand tot dichtstbijzijnde school HAVO/VWO [AFS_ONDHV, km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde HAVO/VWO school, berekend over de weg.

Dit zijn scholen waar leerlingen door de overheid bekostigde voltijd voortgezet onderwijs kunnen volgen als hoger algemeen voortgezet onderwijs of voorbereidend wetenschappelijk onderwijs (HAVO/VWO).

Aantal scholen HAVO/VWO binnen 3 kilometer [AV3_ONDHV, aantal]

Het gemiddeld aantal HAVO/VWO-scholen binnen 3 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Dit zijn scholen waar leerlingen door de overheid bekostigde voltijd voortgezet onderwijs kunnen volgen als hoger algemeen voortgezet onderwijs of voorbereidend wetenschappelijk onderwijs (HAVO/VWO).

Aantal scholen HAVO/VWO binnen 5 kilometer [AV5_ONDHV, aantal]

Het gemiddeld aantal HAVO/VWO-scholen binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Dit zijn scholen waar leerlingen door de overheid bekostigde voltijd voortgezet onderwijs kunnen volgen als hoger algemeen voortgezet onderwijs of voorbereidend wetenschappelijk onderwijs (HAVO/VWO).

Aantal scholen HAVO/VWO binnen 10 kilometer [AV10_ONDHV, aantal]

Het gemiddeld aantal HAVO/VWO-scholen binnen 10 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Dit zijn scholen waar leerlingen door de overheid bekostigde voltijd voortgezet onderwijs kunnen volgen als hoger algemeen voortgezet onderwijs of voorbereidend wetenschappelijk onderwijs (HAVO/VWO).

Afstand tot dichtstbijzijnde oprit hoofdverkeersweg [AFS_OPRIT, km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde oprit van een rijks- of provinciale weg, berekend over de weg.

Toegang tot een rijks- of provinciale weg. Als uitgangspunt voor de opritten is het Nationale Wegenbestand (een product van Adviesdienst Verkeer en Vervoer van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu) gebruikt.

Afstand tot dichtstbijzijnde treinstation [AFS_TREINS, km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot het dichtstbijzijnde treinstation, berekend over de weg.

Afstand tot dichtstbijzijnde belangrijk overstapstation [AFS_TRNOVS km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot het dichtstbijzijnde belangrijke overstapstation, berekend over de weg.

Afstand tot dichtstbijzijnde bibliotheek [AFS_BIBLIO, km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde bibliotheek, berekend over de weg.

Bibliotheken en hun vestigingen zoals deze zijn opgenomen in de database G!DS.

Opgenomen zijn de vestigingen en de servicepunten. De miniservicepunten, zelfbedieningsbibliotheken en de bibliobussen zijn niet opgenomen.

Een vestiging voldoet aan de volgende criteria: minimaal 15 uur per week open, digitale toegang tot de gehele collectie en activiteitenaanbod, vraagbemiddeling, culturele/literaire activiteiten, aanbod voor scholieren/instellingen passend bij de keuzes die gemaakt zijn in het spreidings- en- marketingbeleid en studiemogelijkheden.

Een servicepunt biedt minimaal het volgende dienstverleningsniveau: is minimaal 4 uur per week open, biedt digitale toegang tot het totale activiteitenaanbod en voorziet in vraagbemiddeling (zowel persoonlijk als via internet).

Afstand tot dichtstbijzijnde poppodium [AFS_POP, km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot het dichtstbijzijnde poppodium, berekend over de weg. Festivals en locaties met podiumkunsten als nevenactiviteit worden hierbij niet opgenomen.

Afstand tot dichtstbijzijnde locatie podiumkunsten [AFS_PODIUM, km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde locaties van schouwburgen, concertgebouwen, buurtcentra of pop podia, berekend over de weg. Festivals en locaties met podiumkunsten als nevenactiviteit worden hierbij niet opgenomen.

Aantal locaties podiumkunsten binnen 5 kilometer [AV5_PODIUM, aantal]

Het gemiddeld aantal schouwburgen, concertgebouwen, buurtcentra of pop podia binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied. Festivals en locaties met podiumkunsten als nevenactiviteit worden hierbij niet opgenomen.

Aantal locaties podiumkunsten binnen 10 kilometer [AV10_PODIUM, aantal]

Het gemiddeld aantal schouwburgen, concertgebouwen, buurtcentra of pop podia binnen 10 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied. Festivals en locaties met podiumkunsten als nevenactiviteit worden hierbij niet opgenomen.

Aantal locaties podiumkunsten binnen 20 kilometer [AV20_PODIUM, aantal]

Het gemiddeld aantal schouwburgen, concertgebouwen, buurtcentra of pop podia binnen 20 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied. Festivals en locaties met podiumkunsten als nevenactiviteit worden hierbij niet opgenomen.

Afstand tot dichtstbijzijnde attractiepark [AFS_ATTRAC, km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde pretpark, dierentuin of binnenspeeltuin, berekend over de weg.

Aantal attractieparken binnen 10 kilometer [AV10_ATTRAC, aantal]

Het gemiddeld aantal pretparken, dierentuinen of binnenspeeltuinen binnen 10 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Aantal attractieparken binnen 20 kilometer [AV20_ATTRAC, aantal]

Het gemiddeld aantal pretparken, dierentuinen of binnenspeeltuinen binnen 20 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Aantal attractieparken binnen 50 kilometer [AV50_ATTRAC, aantal]

Het gemiddeld aantal pretparken, dierentuinen of binnenspeeltuinen binnen 50 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Afstand tot dichtstbijzijnde zwembad [AFS_ZWEMB, km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot het dichtstbijzijnde zwembad, berekend over de weg.

Het zwembad moet voldoen aan de volgende criteria: er is een gebouw aanwezig, de activiteiten zijn commercieel opgezet, en het is het hele jaar openbaar toegankelijk voor minimaal drie dagen per week.

Afstand tot dichtstbijzijnde kunstijsbaan [AF_IJSBAAN, km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde schaatsbaan van kunstijs, geopend tijdens het winterseizoen, berekend over de weg.

Afstand tot dichtstbijzijnde bioscoop [AFS_BIOS, km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde bioscoop, berekend over de weg.

Aantal bioscopen binnen 5 kilometer [AV5_BIOS, aantal]

Het gemiddeld aantal bioscopen binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Aantal bioscopen binnen 10 kilometer [AV10_BIOS, aantal]

Het gemiddeld aantal bioscopen binnen 10 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Aantal bioscopen binnen 20 kilometer [AV20_BIOS, aantal]

Het gemiddeld aantal bioscopen binnen 20 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Afstand tot dichtstbijzijnde sauna [AFS_SAUNA, km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde sauna, berekend over de weg.

Afstand tot dichtstbijzijnde zonnebank [AFS_ZONBNK, km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde zonnebank, berekend over de weg.

Afstand tot dichtstbijzijnde brandweerkazerne [AFS_BRANDW, km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde brandweerkazerne, berekend over de weg. Exclusief locaties van blusboten.

4.12 Dichtheid

Het CBS gebruikt de Omgevingsadressendichtheid (OAD) ter bepaling van de mate van concentratie van menselijke activiteit - wonen, winkelen en werken.

De OAD wordt berekend met behulp van alle adressen in Nederland. De OAD van een adres is het aantal adressen binnen een cirkel met een straal van één kilometer rondom dat adres, gedeeld door het oppervlakte van de cirkel. De OAD wordt uitgedrukt in adressen per vierkante kilometer.

De waarde van de OAD wordt per vierkant van 500 bij 500 meter berekend en toegekend aan alle adressen gelegen in dit vierkant.

Met ingang van 2015 wordt de OAD afgeleid van het aantal in gebruik zijnde Verblijfsobjecten, Ligplaatsen en standplaatsen uit de BAG. Voorgaand, voor 2015, werden adressen en hun coördinaten van de rastervierkanten afgeleid uit het Geografisch basisregister (GBR). Dit register bevat alle adressen in Nederland, voorzien van de postcode, de gemeentecode, de wijk- en buurtcode en de coördinaat van het betrokken 500 meter rastervierkant.

De stedelijkheid is een categorisering van de Omgevingsadressendichtheid. Er zijn vijf stedelijkheidsklassen.

De OAD en stedelijkheid worden alleen gepubliceerd per 500 meter bij 500 meter vierkant, per PC5 en per PC4.

Omgevingsadressendichtheid [OAD, adressen per km²]

Per jaar is een kolom met de OAD opgenomen, waarbij YYYY staat voor het jaartal.

Stedelijkheid [STED, code]

De stedelijkheid van januari wordt gepubliceerd per 500 bij 500 meter vierkant, per PC5 en per PC4.

De mate van stedelijkheid is een categorisering van de OAD.

1. Zeer sterk stedelijk (omgevingsadressendichtheid van 2 500 of meer adressen/km²).
2. Sterk stedelijk (omgevingsadressendichtheid van 1 500 tot 2 500 adressen/km²).
3. Matig stedelijk (omgevingsadressendichtheid van 1 000 tot 1 500 adressen/km²).
4. Weinig stedelijk (omgevingsadressendichtheid van 500 tot 1 000 adressen/km²).
5. Niet-stedelijk (omgevingsadressendichtheid van minder dan 500 adressen/km²).

5. Voorwaarden en recht gebruik

De gebruiker van de digitale bestanden CBSvierkanten en Postcodes is gehouden aan de volgende rechten en verplichtingen:

1. Alle rechten op de digitale bestanden CBSvierkanten en postcodes berusten te allen tijde bij het Centraal Bureau voor de Statistiek.
2. Bij de gegevensvermelding op basis van het digitale bestand CBSvierkanten en Postcodes is bronvermelding verplicht.
3. Bij visualisering van grenzen of bij visualisering van gegevens dient voor de vierkanten te worden vermeld:
© Centraal Bureau voor de Statistiek.
Bij visualisering van grenzen of bij visualisering van gegevens dient voor de postcodes te worden vermeld
© Centraal Bureau voor de Statistiek, © ESRI Nederland.
4. Het gebruik van geometrie van vierkanten en postcodes met aangekoppelde cijfers van het CBS is zonder kosten.

Bijlagen

1. Aandeel gepubliceerde gegevens naar vierkant en postcode

Onderwerp	Eenheid	Vk100	Vk500	PC6	PC5	PC4
		%				
Inwoners						
Totaal	Aantal	96	100	99	100	100
Leeftijd tot 15 jaar	Aantal	87	98	88	100	100
Leeftijd 15 jaar tot 25 jaar	Aantal	79	97	77	100	100
Leeftijd 25 jaar tot 45 jaar	Aantal	91	98	94	100	100
Leeftijd 45 jaar tot 65 jaar	Aantal	90	98	95	100	100
Leeftijd 65 jaar en ouder	Aantal	85	98	87	100	100
Man	Aantal	94	99	99	100	100
Vrouw	Aantal	94	99	99	100	100
Nederlandse achtergrond	Percentage	92	99	98	100	100
Westerse migratie achtergrond	Percentage	79	97	70	100	100
Niet-westerse migratie achtergrond	Percentage	91	99	86	100	100
Geboorten gedurende het jaar	Aantal	10	99	5	82	98
Huishouden						
Totaal	Aantal	93	99	98	100	100
Eenpersoons	Aantal	87	98	84	100	100
Meerpersoons zonder kinderen	Aantal	78	95	74	98	98
Eenouder	Aantal	48	94	28	98	100
Tweeouder	Aantal	77	96	76	100	100
Gemiddelde huishoudgrootte	Aantal	93	99	98	100	100
Woning						
Totaal	Aantal	93	99	98	100	100
Gemiddelde WOZ-waarde	x 1 000 Euro	91	99	96	100	100
Bouwjaar tot 1945	Aantal	81	95	91	100	100
Bouwjaar 1945 tot 1965	Aantal	85	96	89	99	100
Bouwjaar 1965 tot 1975	Aantal	89	97	92	99	100
Bouwjaar 1975 tot 1985	Aantal	89	97	92	99	100
Bouwjaar 1985 tot 1995	Aantal	89	97	91	99	100
Bouwjaar 1995 tot 2005	Aantal	87	96	90	99	100
Bouwjaar 2005 tot 2015	Aantal	88	96	91	98	100
Bouwjaar 2015 of later	Aantal	80	90	84	91	96
Meergezinswoningen	Aantal	96	99	96	100	100
Koopwoning	Percentage	81	97	89	100	100
Huurwoning	Percentage	85	98	54	100	100
In eigendom woningcorporatie	Aantal	74	100	40	100	100
Niet bewoond	Aantal	46	88	37	94	100
Energie verbruik gedurende het jaar						
Gemiddeld gasverbruik woning	m ³	89	98	93	nb	100
Gemiddeld elektraverbruik woning	kWh	90	98	94	nb	100
Inkomen gedurende het jaar						
Mediaan inkomen huishouden	Categorie	99	92	92	100	100
Laag inkomen huishouden	Percentage	nb	91	nb	nb	100
Hoog inkomen huishouden	Percentage	nb	91	nb	nb	100
Sociale Zekerheid						
Personen tot AOW-leeftijd met uitkering	Aantal	76	96	69	100	100
Voorzieningen						
Nabijheid en dichtheid alle voorzieningen	Aantal en km	96%	100%	99%	100%	100%

nb: niet beschikbaar

2. Gepubliceerde gegevens in jaarbestanden vierkant en postcode, juni 2019. Nieuw toegevoegde onderwerpen worden met X aangegeven

	Peildatum			
	1/1/2015	1/1/2016	1/1/2017	1/1/2018
Inwoner				
Totaal	0	0	0	X
Leeftijd tot 15 jaar	0	0	0	X
Leeftijd 15 jaar tot 25 jaar	0	0	0	X
Leeftijd 25 jaar tot 45 jaar	0	0	0	X
Leeftijd 45 jaar tot 65 jaar	0	0	0	X
Leeftijd 65 jaar en ouder	0	0	0	X
Man	0	0	0	X
Vrouw	0	0	0	X
Nederlandse achtergrond	0	0	0	X
Westerse migratie achtergrond	0	0	0	X
Niet-westerse migratie achtergrond	0	0	0	X
Geboorten gedurende het jaar	X	X	X	
Huishouden				
Totaal	0	0	0	X
Eenpersoons	0	0	0	X
Meerpersoons zonder kinderen	0	0	0	X
Eenouder	0	0	0	X
Tweeouder	0	0	0	X
Gemiddelde huishoudgrootte	0	0	0	X
Woning				
Totaal	0	0	0	X
Gemiddelde WOZ-waarde		0	X	
Bouwjaar tot 1945	0	0	0	X
Bouwjaar 1945 tot 1965	0	0	0	X
Bouwjaar 1965 tot 1975	0	0	0	X
Bouwjaar 1975 tot 1985	0	0	0	X
Bouwjaar 1985 tot 1995	0	0	0	X
Bouwjaar 1995 tot 2005	0	0	0	X
Bouwjaar 2005 tot 2015	0	0	0	X
Bouwjaar 2015 of later	0	0	0	X
Meergezinswoning	0	0	0	X
Koopwoning	0	0	X	
Huurwoning	0	0	X	
In eigendom woningcorporatie	0	0	X	
Niet bewoond	0	0	X	
Energie verbruik gedurende het jaar				
Gemiddeld gasverbruik woning	X	X	X	
Gemiddeld elektraverbruik woning	X	X	X	
Inkomen gedurende het jaar				
Mediaan inkomen huishouden	X	X		
Laag inkomen huishouden ¹⁾	X	X		
Hoog inkomen huishouden ¹⁾	X	X		
Sociale Zekerheid				
Personen tot AOW-leeftijd met uitkering	0	0	0	X
Voorzieningen				
Detailhandel	0	0	X	
Horeca	0	0	X	
Kindopvang	0	0	X	
Verkeer	0	0	X	
Cultuur	0	X		
Onderwijs	0	X		
Zorg	0	X		
Dichtheid				
Omgevingsadressendichtheid ²⁾	0	0	0	X
Stedelijkheid ²⁾	0	0	0	X

¹⁾ Alleen naar vierkant van 500 meter bij 500 meter en PC4.

²⁾ Alleen naar vierkant van 500 meter bij 500 meter, PC5 en PC4.

Verklaring van tekens

Niets (blanco)	Een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
.	Het cijfer is onbekend, onvoldoende betrouwbaar of geheim
*	Voorlopige cijfers
**	Nader voorlopige cijfers
2018-2019	2018 tot en met 2019
2018/2019	Het gemiddelde over de jaren 2018 tot en met 2019
2018/'19	Oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz., beginnend in 2018 en eindigend in 2019
2016/'17-2018/'19	Oogstjaar, boekjaar, enz., 2016/'17 tot en met 2018/'19

In geval van afronding kan het voorkomen dat het weergegeven totaal niet overeenstemt met de som van de getallen.

Colofon

Uitgever

Centraal Bureau voor de Statistiek
Henri Faasdreef 312, 2492 JP Den Haag
www.cbs.nl

Prepress

Centraal Bureau voor de Statistiek

Ontwerp

Edenspiekermann

Inlichtingen

Tel. 088 570 70 70
Via contactformulier: www.cbs.nl/infoservice

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Den Haag/Heerlen/Bonaire, 2019.
Verveelvoudigen is toegestaan, mits het CBS als bron wordt vermeld.